Πέτρου Α

Πέτρος, ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐκλεκτοῖς¹ παρεπιδήμοις² 1 διασπορᾶς³ Πόντου,⁴ Γαλατίας,⁵ Καππαδοκίας,⁶ Ἀσίας,⁻ καὶ Βιθυνίας,⁵ κατὰ πρόγνωσιν³ θεοῦ πατρός, ἐν ἁγιασμῷ¹⁰ πνεύματος, 2 εἰς ὑπακοὴν¹¹ καὶ ῥαντισμὸν¹² αἴματος Ἰησοῦ χριστοῦ: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη.¹³

Εύλογητὸς ¹⁴ ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ κατὰ 3 τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ¹⁵ ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, εἰς κληρονομίαν ¹⁶ ἄφθαρτον ¹⁷ καὶ ἀμίαντον ¹⁸ καὶ ἀμάραντον, ¹⁹ τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς, 5 τοὺς ἐν δυνάμει θεοῦ φρουρουμένους ²⁰ διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν ἐτοίμην ²¹ ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ. Ἐν ῷ ἀγαλλιᾶσθε, ²² 6 ὀλίγον ἄρτι, εἰ δέον ἐστίν, λυπηθέντες ἐν ποικίλοις ²³ πειρασμοῖς, ²⁴ ἴνα 7 τὸ δοκίμιον ²⁵ ὑμῶν τῆς πίστεως πολὺ τιμιώτερον ²⁶ χρυσίου ²⁷ τοῦ ἀπολλυμένου, διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου, ²⁸ εὐρεθῆ εἰς ἔπαινον ²⁹ καὶ τιμὴν καὶ εἰς δόξαν ἐν ἀποκαλύψει ³⁰ Ἰησοῦ χριστοῦ: ὃν οὐκ εἰδότες 8 ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὁρῶντες, πιστεύοντες δέ, ἀγαλλιᾶσθε ²² χαρῷ

¹ ἐκλεκτός, chosen, elect. ² παρεπίδημος, ου, ὁ, sojourning in a strange place. ³ διασπορά, ᾶς, ἡ, diaspora, dispersion. ⁴ πόντος, ου, ὁ, sea, Pontus. ⁵ Γαλατία, ας, ἡ, Galatia. ⁶ Καππαδοκία, ας, ἡ, Cappadocia. ⁷ Ασία, ας, ἡ, Asia. ⁶ Βιθυνία, ας, ἡ, Bithynia. ⁶ πρόγνωσις, εως, ἡ, foreknowledge, predetermination. ¹¹ ἀγιασμός, οῦ, ὁ, consecration, holiness. ¹¹ ὑπακοή, ῆς, ἡ, obedience. ¹² ῥαντισμός, οῦ, ὁ, sprinkling, purification. ¹³ πληθύνω, multiply, increase. ¹⁴ εὐλογητός, well spoken of, blessed. ¹⁵ ἀναγεννάω, beget again, cause to be born again. ¹⁶ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ¹⁷ ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ¹⁶ ἀμίαντος, undefiled, untainted. ¹⁶ ἀμάραντος, unfading, permanent. ²⁰ φρουρέω, guard, protect. ²¹ ἔτοιμος, ready, prepared. ²² ἀγαλλιάω, rejoice, am full of joy. ²³ ποικίλος, varied, manifold. ²⁴ πειρασμός, οῦ, ὁ, temptation, trial. ²⁵ δοκίμιον, ου, τό, testing, test. ²⁶ τίμιος, precious, honorable. ²⁷ χρυσίον, ου, τό, gold, golden ornament. ²৪ δοκιμάζω, prove, approve. ²⁰ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ³⁰ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling.

Πέτρου Α 1:9

ἀνεκλαλήτω καὶ δεδοξασμένη, κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως 9 ὑμῶν, σωτηρίαν ψυχῶν. Περὶ ῆς σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ 10 ἐξηρεύνησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες: ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν 11 αὐτοῖς πνεῦμα χριστοῦ, προμαρτυρόμενον τὰ εἰς χριστὸν παθήματα, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας. Οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς, ὑμῖν δὲ 12 διηκόνουν αὐτά, ἃ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἀγίω ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι. 11

Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας ὑμῶν, νήφοντες, 15 13 τελείως ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει το Ἰησοῦ χριστοῦ: ὡς τέκνα ὑπακοῆς, 18 μὴ συσχηματιζόμενοι 19 ταῖς 14 πρότερον ἐν τῆ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ κατὰ τὸν 15 καλέσαντα ὑμᾶς ἄγιον καὶ αὐτοὶ ἄγιοι ἐν πάση ἀναστροφῆ ἐν τῆ ἀγνοία ἀνοι τὰν πάση ἀναστροφῆ 16 γενήθητε: διότι ἐν γέγραπται, Ἅγιοι γίνεσθε, ὅτι ἐγὼ ἄγιός εἰμι. Καὶ εἰ 16 πατέρα ἐπικαλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήπτως κρίνοντα κατὰ τὸ ἑκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε: εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς, 27 ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, 29 18

¹ ἀνεκλάλητος, inexpressible, unspeakable. ² κομίζω, receive, bring. ³ ἐκζητέω, seek out, inquire. ⁴ ἐξερευνάω, search diligently, examine carefully. ⁵ ἐρευνάω, search diligently. ⁶ δηλόω, show, make clear. ⊓ προμαρτύρομαι, bear witness to beforehand, predict. ⁿ πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ⁰ ἀναγγέλλω, announce, report. ¹¹ ἐπιθυμέω, desire, long for. ¹¹ παρακύπτω, stoop to look, look. ¹² ἀναζώννυμι, bind up, gird up. ¹³ ὁσφύς, ύος, ἡ, waist, hip. ¹⁴ διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ¹⁵ νήφω, be sober, abstain from wine. ¹⁶ τελείως, fully, completely. ¹⊓ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹ፄ ὑπακοή, ῆς, ἡ, obedience. ¹¹ συσχηματίζω, conform to. ²⁰ πρότερον, formerly, before. ²¹ ἄγνοια, ας, ἡ, ignorance. ²² ἀναστροφή, ῆς, ἡ, conduct, behavior. ²³ διότι, because, on this account. ²⁴ ἀπροσωπολήμπτως, impartially. ²⁵ παροικία, ας, ἡ, sojourn, stay. ²⁶ ἀναστρέφω, return, live. ²⊓ φθαρτός, perishable, corruptible. ²8 ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ²९ χρυσίον, ου, τό, gold, golden ornament.

Byzantine NT Πέτρου A 1:19

έλυτρώθητε¹ ἐκ τῆς ματαίας² ὑμῶν ἀναστροφῆς³ πατροπαραδότου,⁴ 19 ἀλλὰ τιμίω̞⁵ αἴματι ὡς ἀμνοῦ⁶ ἀμώμου⁻ καὶ ἀσπίλου⁶ χριστοῦ, 20 προεγνωσμένου⁰ μὲν πρὸ καταβολῆς¹⁰ κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ² ἐσχάτων τῶν χρόνων δι' ὑμᾶς, τοὺς δι' αὐτοῦ πιστεύοντας εἰς θεόν, 21 τὸν ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς θεόν. Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες¹¹ 22 ἐν τῆ ὑπακοῆ¹² τῆς ἀληθείας διὰ πνεύματος εἰς φιλαδελφίαν¹³ ἀνυπόκριτον,¹⁴ ἐκ καθαρᾶς καρδίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενῶς:¹ 23 ἀναγεγεννημένοι¹⁶ οὐκ ἐκ σπορᾶς¹⁻ φθαρτῆς,¹ఠ ἀλλὰ ἀφθάρτου,¹ゥ διὰ λόγου ζῶντος θεοῦ καὶ μένοντος εἰς τὸν αἰῶνα. Διότι,²⁰ Πᾶσα σὰρξ 24 ὡς χόρτος,²¹ καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος²² χόρτου.²¹ Ἑξηράνθη ὁ χόρτος,²¹ καὶ τὸ ἄνθος²² αὐτοῦ ἐξέπεσεν:²⁴ τὸ δὲ ῥῆμα κυρίου μένει 25 εἰς τὸν αἰῶνα. Τοῦτο δέ ἐστιν τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς.

Άποθέμενοι²⁵ οὖν πᾶσαν κακίαν²⁶ καὶ πάντα δόλον²⁷ καὶ ὑποκρίσεις²⁸ **2** καὶ φθόνους²⁹ καὶ πάσας καταλαλιάς,³⁰ ὡς ἀρτιγέννητα³¹ βρέφη,³² τὸ 2 λογικὸν³³ ἄδολον³⁴ γάλα³⁵ ἐπιποθήσατε,³⁶ ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε,³⁷ 3 εἴπερ³⁸ ἐγεύσασθε³⁹ ὅτι χρηστὸς⁴⁰ ὁ κύριος: πρὸς ὃν προσερχόμενοι, 4

¹ λυτρόω, ransom, liberate. ² μάταιος, vain, useless. ³ ἀναστροφή, ῆς, ἡ, conduct, behavior. ⁴πατροπαράδοτος, inherited. ⁵ τίμιος, precious, honorable. ⁶ ἀμνός, οῦ, ὁ, lamb. ⌉ ἄμωμος, without blemish, blameless. ⁶ ἄσπιλος, spotless, unstained. ⁶ προγινώσκω, know beforehand. ¹⁰ καταβολή, ῆς, ἡ, foundation, depositing. ¹¹ ἀγνίζω, purify, cleanse. ¹² ὑπακοή, ῆς, ἡ, obedience. ¹³ φιλαδελφία, ας, ἡ, love of brothers, brotherly love. ¹⁴ ἀνυπόκριτος, sincere, without hypocrisy. ¹⁵ ἐκτενῶς, intently, fervently. ¹⁶ ἀναγεννάω, beget again, cause to be born again. ¹⊓ σπορά, ᾶς, ἡ, seed. ¹⁵ φθαρτός, perishable, corruptible. ¹⁰ ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ²⁰ διότι, because, on this account. ²¹ χόρτος, ου, ὁ, grass, hay. ²² ἄνθος, ους, τό, flower, bloom. ²³ ξηραίνω, dry up, parch. ²⁴ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ²⁵ ἀποτίθημι, put off, lay aside. ²⁶ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ²⁻ δόλος, ου, ὁ, guile, deceit. ²⁵ ὑπόκρισις, εως, ἡ, hypocrisy. ²⁰ φθόνος, ου, ὁ, envy, grudge. ³⁰ καταλαλιά, ᾶς, ἡ, evil speech, slander. ³¹ ἀρτιγέννητος, newborn, newly begotten. ³² βρέφος, ους, τό, unborn or a newborn child, baby. ³³ λογικός, thoughtful, reasonable. ³⁴ ἄδολος, pure, genuine. ³⁵ γάλα, γαλακτος, τό, milk. ³⁶ ἐπιποθέω, long for, strain after. ³⁻ αὐξάνω, cause to grow, increase. ³⁵ εἴπερ, if perhaps, if indeed. ³⁰ γεύομαι, taste, experience. ⁴⁰ χρηστός, good, kind.

Πέτρου Α 2:5

λίθον ζώντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδεδοκιμασμένον, παρὰ δὲ θεῷ ἐκλεκτόν, ἔντιμον, καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζώντες οἰκοδομεῖσθε οἶκος 5 πνευματικός, ἱεράτευμα ἄγιον, ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυσίας εὐπροσδέκτους τῷ θεῷ διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ. Διότι περιέχει ἐν τῆ 6 γραφῆ, Ἰδού, τίθημι ἐν Σιὼν λίθον ἀκρογωνιαῖον, ἐκλεκτόν, ἔντιμον: καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυνθῆ. Ύμῖν οὖν ἡ 7 τιμὴ τοῖς πιστεύουσιν: ἀπειθοῦσιν δὲ, Λίθον ὂν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὖτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας, καί, Λίθος 8 προσκόμματος καὶ πέτρα ακανδάλου: οἱ προσκόπτουσιν τῷ λόγῳ ἀπειθοῦντες: εἰς δ καὶ ἐτέθησαν. Ύμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτόν, 9 βασίλειον εἰς ἱεράτευμα, ἔθνος ἄγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν, ὅπως τὰς ἀρετὰς ὁὲ ἔξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς: οἱ ποτὲ οὐ λαός, νῦν δὲ λαὸς θεοῦ: οἱ οὐκ 10 ἡλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες.

Άγαπητοί, παρακαλώ ώς παροίκους 23 καὶ παρεπιδήμους, 24 ἀπέχεσθαι 25 11 τῶν σαρκικῶν 26 ἐπιθυμιῶν, αἴτινες στρατεύονται 27 κατὰ τῆς ψυχῆς: 12 τὴν ἀναστροφὴν 28 ὑμῶν ἔχοντες καλὴν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἵνα, ἐν ῷ καταλαλοῦσιν 29 ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, 30 ἐκ τῶν καλῶν ἔργων,

¹ ἀποδοκιμάζω, reject, reject after testing. ² ἐκλεκτός, chosen, elect. ³ ἔντιμος, valued, precious. ⁴ ἱεράτευμα, τος, τό, priesthood. ⁵ ἀναφέρω, bring up, offer. ⁶ εὐπρόσδεκτος, acceptable, well-received. ⊓ διότι, because, on this account. ⁸ περιέχω, surround, seize. ⁹ ἀκρογωνιαῖος, corner, cornerstone. ¹⁰ καταισχύνω, put to shame, shame. ¹¹ ἀπειθέω, disbelieve, disobey. ¹² γωνία, ας, ἡ, angle, corner. ¹³ πρόσκομμα, τος, τό, stumbling, occasion of stumbling. ¹⁴ πέτρα, ας, ἡ, rock. ¹⁵ σκάνδαλον, ου, τό, cause of stumbling, snare. ¹⁶ προσκόπτω, strike against, stumble. ¹⁻ γένος, ους, τό, race, kind. ¹¹ βασίλειος, kingly, royal. ¹ョ περιποίησις, εως, ἡ, preservation, acquisition. ²⁰ ἀρετή, ῆς, ἡ, virtue, moral excellence. ²¹ ἐξαγγέλλω, proclaim, report. ²² θαυμαστός, wonderful, marvelous. ²³ πάροικος, ου, ὁ, alien, stranger. ²⁴ παρεπίδημος, ου, ὁ, sojourning in a strange place. ²⁵ ἀπέχω, received, obtain. ²⁶ σαρκικός, fleshly, carnal. ²⁷ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ²৪ ἀναστροφή, ῆς, ἡ, conduct, behavior. ²ョ καταλαλέω, speak evil of, slander. ³⁰ κακοποιός, οῦ, ὁ, evildoer.

Byzantine NT Πέτρου A 2:13

ἐποπτεύσαντες, 1 δοξάσωσιν τὸν θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. 2

Υποτάγητε οὖν πάση ἀνθρωπίνη³ κτίσει⁴ διὰ τὸν κύριον: εἴτε βασιλεῖ, 13 ὡς ὑπερέχοντι: εἴτε ἡγεμόσιν, ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς 14 ἐκδίκησιν κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν. Ότι οὕτως ἐστὶν 15 τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, ἀγαθοποιοῦντας τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν: ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα 16 ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἐλλ' ὡς δοῦλοι θεοῦ. Πάντας 17 τιμήσατε. Τὴν ἀδελφότητα ἀγαπήσατε. Τὸν θεὸν φοβεῖσθε. Τὸν βασιλέα τιμᾶτε.

¹ ἐποπτεύω, observe, see. ² ἐπισκοπή, ῆς, ἡ, visitation, overseeing. ³ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁴ κτίσις, εως, ἡ, creation, creature. ⁵ ὑπερέχω, rise above, surpass. ⁶ ἡγεμών, όνος, ὁ, governor, leader. ⁻ ἐκδίκησις, εως, ἡ, vengeance, vindication. ⁶ κακοποιός, οῦ, ὁ, evildoer. ⁶ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹⁰ ἀγαθοποιός, οῦ, ὁ, one who does what is good/right. ¹¹ ἀγαθοποιέω, do good/right, do what is good/right. ¹² φιμόω, muzzle, silence. ¹³ ἄφρων, foolish, senseless. ¹⁴ ἀγνωσία, ας, ἡ, ignorance. ¹⁵ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁶ ἔπικάλυμμα, τος, τό, cover, veil. ¹⁻ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹ϐ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ¹⁰ τιμάω, honor, value at a price. ²⁰ ἀδελφότης, ητος, ἡ, brotherhood. ²¹ οἰκέτης, ου, ὁ, house servant, household servant. ²² δεσπότης, ου, ὁ, master, lord. ²³ ἐπιεικής, yielding, gentle. ²⁴ σκολιός, crooked, unscrupulous. ²⁵ ὑποφέρω, endure, bear up under. ²⁶ λύπη, ης, ἡ, pain, grief. ²⁻ ἀδίκως, unjustly. ²²৪ κλέος, ους, τό, fame, glory. ²²9 κολαφίζω, strike with the fist, treat roughly. ³⁰ ὑπομένω, tarry, endure. ³¹ ὑπολιμπάνω, leave, leave behind. ³² ὑπογραμμός, οῦ, ὁ, example, writing-copy. ³³ ἐπακολουθέω, follow after, follow close after. ³⁴ ἴχνος, ους, τό, track, footprint. ³⁵ δόλος, ου, ὁ, guile, deceit.

Πέτρου Α 2:23

ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ: δς λοιδορούμενος¹ οὐκ ἀντελοιδόρει,² πάσχων 23 οὐκ ἠπείλει,³ παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως:⁴ δς τὰς ἁμαρτίας 24 ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν⁵ ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ενα, ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι, τῆ δικαιοσύνη ζήσωμεν: οἱ τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἰάθητε. Ἡτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενα: ἀλλ' ἐπεστράφητε 25 νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα² καὶ ἐπίσκοπον¹0 τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

Όμοίως, αἱ γυναῖκες, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα, καὶ εἴ 3 τινες ἀπειθοῦσιν¹¹ τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς¹² ἄνευ λόγου κερδηθήσονται,¹⁴ ἐποπτεύσαντες¹⁵ τὴν ἐν φόβῳ ἀγνὴν¹⁶ 2 ἀναστροφὴν¹² ὑμῶν. Ὠν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν¹σ ἐμπλοκῆς¹³ τριχῶν,¹9 3 καὶ περιθέσεως²⁰ χρυσίων,²¹ ἢ ἐνδύσεως²² ἱματίων κόσμος: ἀλλ' ὁ 4 κρυπτὸς²³ τῆς καρδίας ἄνθρωπος, ἐν τῷ ἀφθάρτῳ²⁴ τοῦ πραέος²⁵ καὶ ἡσυχίου²⁶ πνεύματος, ὅ ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πολυτελές.²σ Οὕτως 5 γάρ ποτε καὶ αἱ ἄγιαι γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ θεὸν ἐκόσμουν²δ ἑαυτάς, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν: ὡς Σάρρα²9 ὑπήκουσεν³ο τῷ Ἡβραάμ, κύριον αὐτὸν καλοῦσα, ῆς ἐγενήθητε τέκνα, ἀγαθοποιοῦσαι³¹ καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν.³²

¹ λοιδορέω, abuse, revile. ² ἀντιλοιδορέω, revile in return, abuse in return. ³ ἀπειλέω, threaten, warm. ⁴ δικαίως, righteously, justly. ⁵ ἀναφέρω, bring up, offer. ⁶ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ⁷ ἀπογίνομαι, die, go out of being. ⁸ μώλωψ, ωπος, ὁ, bruise, wound. ⁹ ποιμήν, ένος, ὁ, shepherd. ¹⁰ ἐπίσκοπος, ου, ὁ, superintendent, overseer. ¹¹ ἀπειθέω, disbelieve, disobey. ¹² ἀναστροφή, ῆς, ἡ, conduct, behavior. ¹³ ἄνευ, without (gen). ¹⁴ κερδαίνω, gain, win. ¹⁵ ἐποπτεύω, observe, see. ¹⁶ ἀγνός, pure, holy. ¹⁷ ἔξωθεν, from without, outside (gen). ¹⁸ ἐμπλοκή, ῆς, ἡ, braiding, braid. ¹⁹ θρίξ, τριχός, ἡ, hair. ²⁰ περίθεσις, εως, ἡ, putting on, wearing. ²¹ χρυσίον, ου, τό, gold, golden ornament. ²² ἔνδυσις, εως, ἡ, putting on, clothing. ²³ κρυπτός, hidden, secret. ²⁴ ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ²⁵ πραϊς, gentle, mild. ²⁶ ἡσύχιος, quiet, tranquil. ²⁷ πολυτελής, very costly, precious. ²⁸ κοσμέω, adorn, put into order. ²⁹ Σάρρα, ας, ἡ, Sarah. ³⁰ ὑπακούω, obey, listen. ³¹ ἀγαθοποιέω, do good/right, do what is good/right. ³² πτόησις, εως, ἡ, intimidation, fear.

Byzantine NT Πέτρου Α 3:7

Οἱ ἄνδρες ὁμοίως, συνοικοῦντες κατὰ γνῶσιν, ὡς ἀσθενεστέρῳ σκεύει 7
τῷ γυναικείῳ ἀπονέμοντες τιμήν, ὡς καὶ συγκληρονόμοι χάριτος
ζωῆς, εἰς τὸ μὴ ἐγκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν.

Τὸ δὲ τέλος, πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, 8 εὔσπλαγχνοι, 10 φιλόφρονες: μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ 12 κακοῦ, ἢ 9 λοιδορίαν 3 ἀντὶ 2 λοιδορίας: τοὐναντίον 4 δὲ εὐλογοῦντες, εἰδότες ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε, ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε. 16 Ὁ γὰρ 10 θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν, καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθάς, παυσάτω τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κακοῦ, καὶ χείλη 8 αὐτοῦ τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον: ἐκκλινάτω 20 ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποιησάτω ἀγαθόν: ζητησάτω εἰρήνην, 11 καὶ διωξάτω αὐτήν. "Ότι ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ δικαίους, καὶ ὧτα 12 αὐτοῦ εἰς δέησιν 11 αὐτῶν: πρόσωπον δὲ κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά.

Καὶ τίς ὁ κακώσων²² ὑμᾶς, ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ μιμηταὶ²³ γένησθε; ἀλλ' εἰ 13 καὶ πάσχοιτε διὰ δικαιοσύνην, μακάριοι: τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε, μηδὲ ταραχθῆτε:²⁴ κύριον δὲ τὸν θεὸν ἁγιάσατε ἐν ταῖς 15 καρδίαις ὑμῶν: ἔτοιμοι²⁵ δὲ ἀεὶ²⁶ πρὸς ἀπολογίαν²⁷ παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος, μετὰ πραΰτητος²⁸ καὶ φόβου: 16 συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθήν, ἵνα, ἐν ῷ καταλαλοῦσιν²⁹ ὑμῶν ὡς

¹ συνοικέω, live with, dwell with. ² σκεύος, ους, τό, vessel, goods (plural). ³ γυναικείος, feminine, female. ⁴ ἀπονέμω, assign, show. ⁵ συγκληρονόμος, fellow heir, joint heir. ⁶ ἐγκόπτω, impede, detain. ⁷ ὁμόφρων, of one mind, harmonious. ⁸ συμπαθής, sympathetic, understanding. ⁹ φιλάδελφος, having brotherly love. ¹⁰ εὔσπλαγχνος, tender-hearted, merciful. ¹¹ φιλόφρων, friendly, kindly. ¹² ἀντί, instead of, in place of. ¹³ λοιδορία, ας, ή, abuse, reproach. ¹⁴ τοὐναντίον, on the contrary. ¹⁵ εὐλογία, ας, ή, blessing, adulation. ¹⁶ κληρονομέω, inherit, obtain. ¹⁷ παύω, cause to cease. ¹⁸ χείλος, ους, τό, lip, edge. ¹⁹ δόλος, ου, ό, guile, deceit. ²⁰ ἐκκλίνω, deviate, turn away. ²¹ δέησις, εως, ή, entreaty, prayer. ²² κατώω, mistreat, harm. ²³ μιμητής, οῦ, ὁ, imitator. ²⁴ ταράσσω, trouble, agitate. ²⁵ ἔτοιμος, ready, prepared. ²⁶ ἀεί, always, ever. ²⁷ ἀπολογία, ας, ή, speech in defense, verbal defense. ²⁸ πραΰτης, mildness, gentleness. ²⁹ καταλαλέω, speak evil of, slander.

Πέτρου Α 3:17 Byzantine NT

κακοποιών, καταισχυνθώσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν χριστῷ ἀναστροφήν. Κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποιοῦντας, εἰ θέλοι τὸ 17 θέλημα τοῦ θεοῦ, πάσχειν, ἢ κακοποιοῦντας. ΤΟτι καὶ χριστὸς ἄπαξ 18 περὶ ἀμαρτιῶν ἔπαθεν, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἴνα ὑμᾶς προσαγάγη 10 τῷ θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκί, ζῳοποιηθεὶς 12 δὲ πνεύματι, ἐν ῷ καὶ 19 τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασιν πορευθεὶς ἐκήρυξεν, ἀπειθήσασίν 13 ποτε, 20 ὅτε ἀπεξεδέχετο 14 ἡ τοῦ θεοῦ μακροθυμία 15 ἐν ἡμέραις Νῶε, 16 κατασκευαζομένης 17 κιβωτοῦ, 18 εἰς ἢν ὀλίγαι, τοῦτ ἔστιν ὀκτὼ 19 ψυχαί, διεσώθησαν 20 δι ὑδατος: δ ἀντίτυπον 21 νῦν καὶ ἡμᾶς σῷζει 21 βάπτισμα, 22 οὺ σαρκὸς ἀπόθεσις 23 ρύπου, 24 ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα 25 εἰς θεόν, δι ἀναστάσεως Ἰησοῦ χριστοῦ, ὅς ἐστιν ἐν 22 δεξιᾶ τοῦ θεοῦ, πορευθεὶς εἰς οὐρανόν, ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἑξουσιῶν καὶ δυνάμεων.

Χριστοῦ οὖν παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκί, καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν²⁶ ὑπλίσασθε:²⁷ ὅτι ὁ παθὼν ἐν σαρκί, πέπαυται²⁸ ἁμαρτίας: εἰς τὸ 2 μηκέτι²⁹ ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ θελήματι θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον³⁰ ἐν σαρκὶ βιῶσαι³¹ χρόνον. Ἡρκετὸς³² γὰρ ἡμῖν ὁ παρεληλυθὼς χρόνος 3 τοῦ βίου³³ τὸ θέλημα τῶν ἐθνῶν κατεργάσασθαι,³⁴ πεπορευμένους ἐν

¹ κακοποιός, οῦ, ὁ, evildoer. ² καταισχύνω, put to shame, shame. ³ ἐπηρεάζω, mistreat, revile. ⁴ ἀναστροφή, ῆς, ἡ, conduct, behavior. ⁵ κρείττων, stronger, more excellent. ⁶ ἀγαθοποιέω, do good/right, do what is good/right. ⁷ κακοποιέω, do evil, harm. ⁸ ἄπαξ, once, once for all. ⁹ ἄδικος, unjust, unrighteous. ¹⁰ προσάγω, bring (forward), approach. ¹¹ θανατόω, put to death, subdue. ¹² ζωοποιέω, make alive, make to live. ¹³ ἀπειθέω, disbelieve, disobey. ¹⁴ ἀπεκδέχομαι, await eagerly, expect eagerly. ¹⁵ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ¹⁶ Νῶε, ὁ, Noah. ¹⁷ κατασκευάζω, prepare, build. ¹⁸ κιβωτός, οῦ, ἡ, wooden box, ark. ¹⁹ ὀκτώ, eight, 8. ²⁰ διασώζω, save, bring safely to. ²¹ ἀντίτυπος, struck back, corresponding to. ²² βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ²³ ἀπόθεσις, εως, ἡ, removal, laying aside. ²⁴ ῥύπος, ου, ὁ, dirt, filth. ²⁵ ἐπερώτημα, τος, τό, inquiry, appeal. ²⁶ ἔννοια, ας, ἡ, thought, intention. ²⁷ ὁπλίζω, arm, equip. ²⁸ παύω, cause to cease. ²⁹ μηκέτι, no longer. ³⁰ ἐπίλοιπος, left, remaining. ³¹ βιόω, live, pass my life. ³² ἀρκετός, sufficient, enough. ³³ βίος, ου, ὁ, life, manner of life. ³⁴ κατεργάζομαι, work out, produce.

Byzantine NT Πέτρου A 4:4

ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοφλυγίαις, κώμοις, πότοις, καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρείαις: ἐν ῷ ξενίζονται, μὴ συντρεχόντων 4 ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφημοῦντες: οῦ 5 ἀποδώσουσιν λόγον τῷ ἑτοίμως ἐξχοντι κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. 6 Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσιν μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκί, ζῶσιν δὲ κατὰ θεὸν πνεύματι.

Πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγγικεν: σωφρονήσατε ¹² οὖν καὶ νήψατε ¹³ εἰς τὰς 7 προσευχάς: πρὸ πάντων δὲ τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ¹⁴ ἔχοντες, 8 ὅτι ἀγάπη καλύψει ¹⁵ πλῆθος ἁμαρτιῶν: φιλόξενοι ¹⁶ εἰς ἀλλήλους 9 ἄνευ ¹⁷ γογγυσμῶν: ¹⁸ ἔκαστος καθὼς ἔλαβεν χάρισμα, ¹⁹ εἰς ἑαυτοὺς 10 αὐτὸ διακονοῦντες, ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ²⁰ ποικίλης ²¹ χάριτος θεοῦ: εἴ 11 τις λαλεῖ, ὡς λόγια ²² θεοῦ: εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος ²³ ὡς χορηγεῖ ²⁴ ὁ θεός: ἴνα ἐν πᾶσιν δοξάζηται ὁ θεὸς διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, ῷ ἐστὶν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος ²⁵ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Αγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε⁷ τῆ ἐν ὑμῖν πυρώσει²⁶ πρὸς πειρασμὸν²⁷ ὑμῖν 12 γινομένῃ, ὡς ξένου²⁸ ὑμῖν συμβαίνοντος:²⁹ ἀλλὰ καθὸ³⁰ κοινωνεῖτε³¹ 13 τοῖς τοῦ χριστοῦ παθήμασιν,³² χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῆ ἀποκαλύψει³³

¹ ἀσέλγεια, ας, ἡ, licentiousness, debauchery. ² οἰνοφλυγία, ας, ἡ, drunkenness. ³ κῶμος, ου, ὁ, excessive feasting, carousing. ⁴ πότος, ου, ὁ, drinking party, drunken orgy. ⁵ ἀθέμιτος, unlawful, forbidden. ⁶ εἰδωλολατρεία, ας, ἡ, worship or service of an image. ⁷ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ⁶ συντρέχω, run together, go with. ⁰ ἀσωτία, ας, ἡ, dissipation, debauchery. ¹¹ ἀνάχυσις, εως, ἡ, wide stream, flood. ¹¹ ἐτοίμως, readily. ¹² σωφρονέω, be of sound mind, judgment. ¹³ νήφω, be sober, abstain from wine. ¹⁴ ἐκτενής, zealous, earnest. ¹⁵ καλύπτω, cover, veil. ¹⁶ φιλόξενος, hospitable. ¹⁷ ἄνευ, without (gen). ¹⁵ γογγυσμός, οῦ, ὁ, grumbling, murmuring. ¹⁵ γάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ²⁰ οἰκονόμος, ου, ὁ, manager, steward. ²¹ ποικίλος, varied, manifold. ²² λόγιον, οῦ, τό, saying, oracle. ²³ ἰσχύς, ύος, ἡ, strength, power. ²⁴ χορηγέω, provide, supply in abundance. ²⁵ κράτος, ους, τό, power, dominion. ²⁶ πύρωσις, εως, ἡ, burning, burning ordeal. ²⊓ πειρασμός, οῦ, ὁ, temptation, trial. ²² ξένος, strange, stranger. ²⁰ συμβαίνω, come together, come to pass. ³⁰ καθό, in so far as, as. ³¹ κοινωνέω, have a share of, share. ³² πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ³³ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling.

Πέτρου Α 4:14 Byzantine NT

τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι.¹ Εἰ ὀνειδίζεσθε² ἐν ὀνόματι 14 χριστοῦ, μακάριοι: ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ θεοῦ πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται:³ κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφημεῖται, κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται. Μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω ὡς φονεύς,⁴ ἢ κλέπτης,⁵ ἢ 15 κακοποιός,⁶ ἢ ὡς ἀλλοτριοεπίσκοπος:⁻ εἰ δὲ ὡς Χριστιανός,⁶ μὴ 16 αἰσχυνέσθω,² δοξαζέτω δὲ τὸν θεὸν ἐν τῷ μέρει τούτῳ. Ὅτι ὁ καιρὸς 17 τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ: εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων¹⁰ τῷ τοῦ θεοῦ εὐαγγελίῳ; Καὶ εἰ ὁ 18 δίκαιος μόλις¹¹ σώζεται, ὁ ἀσεβὴς¹² καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται; 19 Ὠστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, ὡς πιστῷ κτίστη¹³ παρατιθέσθωσαν¹⁴ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἀγαθοποιια.¹⁵

Πρεσβυτέρους τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συμπρεσβύτερος ια καὶ μάρτυς 5
τῶν τοῦ χριστοῦ παθημάτων, το καὶ τῆς μελλούσης
ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός: ποιμάνατε το ἐν ὑμῖν ποίμνιον 2
τοῦ θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστῶς, αλλ' ἐκουσίως: μηδὲ αἰσχροκερδῶς, άλλὰ προθύμως: μηδὲ ὡς κατακυριεύοντες τῶν 3
κλήρων, αλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου. Καὶ φανερωθέντος 4
τοῦ ἀρχιποίμενος, κομιεῖσθε τον ἀμαράντινον τῆς δόξης

¹ ἀγαλλιάω, rejoice, am full of joy. ² ὁνειδίζω, reproach, revile. ³ ἀναπαύω, refresh, take rest. ⁴ φονεύς, έως, ὁ, murderer. ⁵ κλέπτης, ου, ὁ, thief. 6 κακοποιός, οῦ, ὁ, evildoer. ⁻ ἀλλοτριοεπίσκοπος, ου, ὁ, busybody. 8 Χριστιανός, οῦ, ὁ, Christian. ⁰ αἰσχύνομαι, dishonor, put to shame. ¹¹ ἀπειθέω, disbelieve, disobey. ¹¹ μόλις, with difficulty, hardly. ¹² ἀσεβής, ungodly, impious. ¹³ κτίστης, ου, ὁ, Creator, founder. ¹⁴ παρατίθημι, set before, entrust. ¹⁵ ἀγαθοποιΐα, ας, ἡ, doing what is good/right. ¹⁶ συμπρεσβύτερος, ου, ὁ, fellow elder. ¹⁻ πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ¹8 κοινωνός, οῦ, ὁ, partner, sharer. ¹⁰ ποιμαίνω, shepherd, rule. ²⁰ ποίμνιον, ου, τό, flock, little flock. ²¹ ἐπισκοπέω, look upon, oversee. ²² ἀναγκαστώς, under compulsion, by force. ²³ ἑκουσίως, voluntarily, willingly. ²⁴ αἰσχροκερδώς, in fondness for dishonest gain. ²⁵ προθύμως, willingly, eagerly. ²⁶ κατακυριεύω, exercise dominion over, lord over. ²⁻ κλῆρος, ου, ὁ, lot, portion. ²² τύπος, ου, ὁ, mark, example. ²⁰ ἀρχιποίμην, ενος, ὁ, chief shepherd. ³⁰ κομίζω, receive, bring. ³¹ ἀμαράντινος, unfading, fadeless.

Byzantine NT Πέτρου A 5:5

στέφανον. Όμοίως, νεώτεροι, ὑποτάγητε πρεσβυτέροις: πάντες δὲ 5 ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι, τὴν ταπεινοφροσύνην² ἐγκομβώσασθε:³ ὅτι ὁ θεὸς ὑπερηφάνοις⁴ ἀντιτάσσεται,⁵ ταπεινοῖς⁶ δὲ δίδωσιν χάριν. 6 Ταπεινώθητε⁻ οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν⁶ χεῖρα τοῦ θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώση᾽ ἐν καιρῷ, πᾶσαν τὴν μέριμναν¹⁰ ὑμῶν ἐπιρρίψαντες¹¹ ἐπ᾽ 7 αὐτόν, ὅτι αὐτῷ μέλει¹² περὶ ὑμῶν. Νήψατε,¹³ γρηγορήσατε:¹⁴ ὁ 8 ἀντίδικος¹⁵ ὑμῶν διάβολος, ὡς λέων¹⁶ ὡρυόμενος,¹⁻ περιπατεῖ ζητῶν τίνα καταπίῃ:¹ఠ ῷ ἀντίστητε¹ゥ στερεοὶ²⁰ τῇ πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ 9 τῶν παθημάτων²¹ τῇ ἐν κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι²² ἐπιτελεῖσθαι.²³ Ὁ 10 δὲ θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ὑμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, ὀλίγον παθόντας αὐτὸς καταρτίσαι²⁴ ὑμᾶς, στηρίξει,²⁵ σθενώσει,²⁶ θεμελιώσει.²⁻ Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος²⁶ εἰς 11 τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἤμήν.

Διὰ Σιλουανοῦ²⁹ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς λογίζομαι, δι' ὀλίγων 12 ἔγραψα, παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν³⁰ ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν τοῦ θεοῦ εἰς ἣν ἑστήκατε. ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν Βαβυλῶνι³¹ 13 συνεκλεκτή,³² καὶ Μάρκος³³ ὁ υἱός μου. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν 14 φιλήματι³⁴ ἀγάπης.

¹ νέος, new, young. ² ταπεινοφροσύνη, ης, ή, lowliness of mind, humility. ³ ἐγκομβόομαι, put on, clothe. ⁴ ὑπερήφανος, arrogant, haughty. ⁵ ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose. ⁶ ταπεινός, humble, downcast. ⁷ ταπεινόω, humble, humiliate. ⁸ κραταιός, powerful, mighty. ⁹ ὑψόω, lift up, exalt. ¹⁰ μέριμνα, ης, ή, care, anxiety. ¹¹ ἐπιρρίπτω, throw upon, cast upon. ¹² μέλει, it is a care, it concerns. ¹³ νήφω, be sober, abstain from wine. ¹⁴ γρηγορέω, watch, keep watch. ¹⁵ ἀντίδικος, ου, ό, opponent, adversary. ¹⁶ λέων, οντος, ό, lion. ¹⁷ ἀρύομαι, roar, howl. ¹⁸ καταπίνω, drink down, swallow. ¹⁹ ἀνθίστημι, resist, oppose. ²⁰ στερεός, hard, firm. ²¹ πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ²² ἀδελφότης, ητος, ή, brotherhood. ²³ ἐπιτελέω, complete, perform. ²⁴ καταρτίζω, mend, fit. ²⁵ στηρίζω, establish, fix firmly. ²⁶ σθενόω, strengthen, make strong. ²⁷ θεμελιόω, lay a foundation, found. ²⁸ κράτος, ους, τό, power, dominion. ²⁹ Σιλουανός, οῦ, ό, Silvanus. ³⁰ ἐπιμαρτυρέω, bear witness, testify. ³¹ Βαβυλών, Babylon. ³² συνεκλεκτός, chosen together, fellow elect. ³³ Μᾶρκος, ου, ό, Mark. ³⁴ φίλημα, τος, τό, kiss.

Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσιν τοῖς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.